

Cena prounumeraty:
w ŁODZI:
Kwartalnie Mk. 14.40
Miesięczn. „ 4.80
Za roznośnienie
70 fen. miesięcznie.
Z przes. pocztową:
Kwartalnie Mk. 19.50
Miesięczn. „ 6.50

Kalendarzyk:

Sob. 7.VI Wig. Serca Jezus.
Niedz. 8.VI Zest. Ducha Św.
Pon. 9.VI Świętecz. Pryma.
Wt 10.VI Świętecz. Małg.

Redakcja

w Łodzi
Al. Kościuszki 41.
TELEFON 28.

ROZWOJ

dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Sobota, dnia 7 czerwca 1919 roku.

Można zamawiać „Rozwój”: w PABJANICACH u p. Groblińskiego, Nowy Rynek, Kiosk; w ZGIERZU u p. Lacha, Kiosk

CENA OGŁOSZEN: Przed tekstem lub w tekście 2 marki, za tekstem 65 fenigów, nekrologi i marka za wiersz petitowy. Drobne ogłoszenia 10 fen. wyraz. Najmniej 80 fen. Ogłoszenia zamiejscowe 10 procent drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne.

Śląsk Górny zostanie zjednoczony z Polską!

Berlin, 6 czerwca (wł.) Z Rotterdamu donoszą: Wbrew propozycji Lloyda George'a, aby Śląsk Górny pozostawić przy Niemczech i ułatwić Niemcom gospodarcze położenie, rzeczoznawcy amerykańscy przeforsowali u Wilsona to, że Górny Śląsk otrzyma Polska, natomiast Niemcom przyznany będzie w miejsce Anglii mandat nad niemiecką wschodnią Afryką. Przez to Niemcy będą mogli wypełnić ekonomiczne warunki.

Londyn, 6 czerwca (PAT). Sprzymierzeni opracowali już dokładną odpowiedź na niemieckie kontrpropozycje pokojowe. Prasa zgadza się jednomyślnie, że żadne zasadnicze zmiany nie będą poczynione i żadne ustępstwa w sprawie Górnego Śląska, którychby Polską sobie nie życzyła, nie są przewidziane.

Przedwczesny tryumf.

Na łamach prasy żydowskiej i judofilskiej od kilku dni rozbrzmiewa niezręcznie zamaskowana radość oraz odgłosy tryumfu z powodu klauzuli do traktatu pokojowego z Niemcami w sprawie praw „mniejszości narodowych” w Polsce. Jest to ów, osławiony już obecnie, § 93 traktatu.

Naturalnie, iż z semicką iście zapalczywością oraz nie mniejszą perfidią wykuwa się z tego broń przeciwko żywiom narodowym. Naturalnie, iż leje się łzy krokodyle nad dolą Polski, którą „endecja” i „pogromowe świstki” w tak upokarzające wepchnęły położenie, iż obecnie będzie ona pod kuratelą Ligi narodów, zmuszonej opiekować się znośnymi przecież niesłychany „ucisk” w Polsce dziećmi Izraela, ofiarami „agitacji pogromowej”... Naturalnie, iż pod różnymi pseudonimami ukryci żydowinowie dopatrują się w tym jedynie winy polskiej; żydzi są bez zarzutu. Lękając się rzucić swą wianą i ohydą obelgę w twarz całemu narodowi, żółte swej nienawiści do Polski wypływają i wyladują pod formą napaści na „endecję”, ulubiony konik semickich wołyżerów publicystycznych lub ich kornych, w czerwoną liberję przybranych masztalaczy czy też zwyczajnych chłopców stajennych...

My wiemy jednak dobrze, kto był ukrytą sprężyną owego, w istocie upokarzającego nas zastrzeżenia. Wiemy doskonale o wysoce miśsternej, zaiste koronkowej robocie pansjonizmu, poruszającego wszystkie sprężyny swoich wszechświatowych, bankiersko-lichwiarskich wpływów, w celu opłatania Polski siecią intryg, oszczerstw, kłamstw, kalumnii, aby tak osłabiony, bezsilny naród rzucić do nóg trymfującego neo-judaizmu i zmusić do roli biernej mszycy, z którejby „pracowite mrówki żydowskie” mogły spijać słodkie soki dobrobytu, tyż dostatecznie i bez przeszkody jej kosztem, póki nie ziści się utajone marzenie żydostwa i na ziemiach Polski nie powstanie nowy Sjon... Przenikaliliśmy dostatecznie wcale nie głupią taktykę litwacką, rozdmuchującą po całym świecie najmniejszy ze strony polskiej odruch odwetu za ustawiczną, częstokroć czyniczną wprost wrogosć i bruźdzenia antypolskie oraz antyspołeczne rozzuchwa-

lonych bezkarnością judejczyków, podczas, gdy istotnie godne potępienia, ohydne i krwawe rzezie oraz pogromy na Ukrainie, w Rosji, w Czechach oraz na Węgrzech, pokrywa się niewinnym milczeniem, aby w porównaniu z nimi wypadki w Polsce nie zbłydy do zwykłych, mało-ważnych ekscesów lokalnych.

Każdy włoś, wypadający z brody polskiego semity, dzięki zręcznej i nie liczącej się z żadnymi skrupułami propagandzie oszczerstwa, nabiera rozgłosu setek toporów, ucinających głowy, mordujących i t. p. W ten sposób urablało się i przygotowywało opinię światową przeciwko nam, rzecz prosta zawierając zarazem wzruszające swą sielankowością sojusze z niemcami, rusinami, bolszewikami i wogóle każdym, kto również miał sobie ochotę wbić kilka gwoździ do trumny Polski...

Nie rzucajcie więc piaskiem w oczy społeczeństwa polskiego, cni panowie z pod tryumfująco rozwinianych sztandarów otwarcie, lub skrycie litwackich... Zejdźcie z owego pegaza „endeklego”, którego tak chętnie oraz skwapliwie dosiadacie, gdy trzeba ukryć istotę i przyczynę różnych waszych machinacji. Lecz głosy owego radosnego tryumfu są conajmniej przedwczesne.

Polska była i jest krajem wolności oraz tolerancji. Prześladowania religijne czy narodowościowe nie leżą w tradycji narodu, który może się wylegitymować tak wiekopomnymi aktami, jak edykt Bolesława Pobożnego z roku 1264, jak polityka Kazimierzowska na Rusi Czerwonej, jak unja horodelska i lubelska, akt konfederacji z r. 1573, poręczający wzajemną wolność sumienia, jak unja brzeska itp.

To też obawy przed imperjalizmem, czy uciskiem polskim, jakie ze zbyt wielką pochopnością dawania posłuchu naszym wrogom objawia ententa, są jedynie wytworami bujnej nazbyt wyobraźni... Ów dodatkowy paragraf traktatu nie został jeszcze przez Polskę przyznany. Umieszczenie tego rodzaju klauzuli — to owoc intryg wrogich, lecz sprawa ta musi zostać wyjaśniona. Żądanie dla mniejszości narodowych w Polsce praw oraz swobód, jest wybijaniem otwartych drzwi z chwilą, gdy uznana została przez Sejm autonomia dla Galicji Wschodniej i prawo samookreślenia się Litwy oraz Białorusi.

Moglibyśmy w tym miejscu uczynić ironiczną nieco uwagę o państwach, domagających się od nas uszanowania praw mniejszości narodowych, których zresztą Polska nigdy nie gwałciła,

Książki na nagrody!

Dwie książki, bogato oprawione, w piótno angielskie, ze złoconiami i wyciskami możemy polecić na nagrody dla szkół.

Pierwsza to „**PAN TADEUSZ**”

ADAMA MICKIEWICZA,

z 24 rysunkami i 24 winetkami artysty Stanisława Masłowskiego, specjalnie dla tego wydania wykonanego.

Druga książka to „**KRAKÓW**”

jako stolica polska, to jest do początku wieku XVII, kiedy Zygmunt III przeniósł się wraz z dworem do Warszawy. Stron 400 z 200 rysunkami. „Pan Tadeusz” kosztuje tylko 8 marek w o-
prawie, „Kraków” zaś marek 10.

Nabyć można w Administracji „Rozwoju”, Al. Kościuszki № 41.

że przecież Anglja ma na sumieniu swych Irlandczyków, a Ameryka murzynów... Konstytucja polska nie ograniczy praw niczyich. Ów dodatkowy paragraf dotyczy raczej tylko żydów, stojących na gruncie śmiesznej i wprost absurdalnej koncepcji jakiejś „eksterytorjalnej autonomji”. Do tego dąży żydostwo i w tym duchu presja chciałoby wyrzucić na Polskę za pośrednictwem nie znającej sprawy ententy.

Lecz niema siły, która mogłaby nas zmusić do zgody na coś podobnego. Nikt zresztą nie może nam zabronić organizowania się i popierania rozwoju rodzimego handlu i przemysłu. Nikt nie może nam zaprzeczyć prawa samoobrony. Jesteśmy zaatakowani w naszym prawie do ziem polskiej i bronić się będziemy. Judeo-Polski jest fantazją, wyległą w rozpalonych szowinizmem mózgach wszechsjonistów, ale rzeczywistość rozwieje szybko ten złudny miraż i wykaże iż conajmniej przedwczesnymi są okrzyki kufi czucznego tryumfu nad Polską...

Ichtiosaurusa

Targi o Śląsk.

„Le Temps” donosi, że rada „4-ch” postanowiła zmienić w traktacie punkty dotycząc ograniczenia sił zbrojnych drobnych państw.

„Victoire” potwierdza wiadomość, że rada „4-ch” jest zdecydowana utrzymać warunki narzucone Niemcom i nie wchodzić w rozprawę ustną, żądane przez Brockdorff-Rantzau'a. Jedno myślenie w łonie rady nie jest: bynajmniej za chwiana, chociaż Lloyd George jest skłonny do przyznania pewnych koncesji, dotyczących się kilku obwodów Górnego Śląska. Jednak interesy polskie są dobrze bronione przez Clemenceau prawdopodobnie poprzednie postanowienia zostaną utrzymane z pewnymi zmianami dotyczącymi sposobu wykonania (P) „Victoire” mówi artykule, komen tującym tę wiadomość, że Górny

Sląsk jest niezaprzeczalnie polski i czynienie koncesji Niemcom ze szkoda dla Polski byłoby uholewaniem godnym. Francja, której odmówiono strategicznej granicy reńskiej, potrzebuje dla swego bezpieczeństwa niepodległej i neutralnej Austrii, tudzież silnej Polski, jako przeciwwagi na wschodzie. Tymczasem obwody przemysłowe Górnego Śląska są nieodzowne dla narodu polskiego, dla jego niepodległości ekonomicznej i politycznej. Sprawa Górnego Śląska jest więc tak samo sprawą francuską jak i polską.

KRONIKA.

Czterdziestogodzinne nabożeństwo.

Podczas Zielonych Świątek w niedzielę, poniedziałek i wtorek w kościele św. Stanisława Kostki odbędzie się 40-godzinne nabożeństwo z wystawieniem Najśw. Sakramentu.

Początek codziennie o godzinie 6-ej rano. Suma o godzinie 11-ej i nieszpory o godz 6-ej wieczorem.

Plan zabudowy Łodzi.

k) Aby uniknąć straty czasu i pieniędzy przy ewentualnych zmianach przedstawianych planów budowy domów, właściciele nieruchomości przed przystąpieniem do sporządzania planów winni się zwracać do wydziału budownictwa, celem uzyskania wyciągów z planów miejskich, w zastosowaniu do domów frontowych z oznaczeniem jini powietrznej ulicy i poziomu chodników.

Ze Stow. właścicieli nieruchomości.

k) W lokalu Tow. kredytowego przy ulicy Średniej № 19, odbyło się doroczne zebranie członków Stow. właścicieli nieruchomości, Krótka 9; przewodniczył redaktor Al. Miller, Po odczytaniu i przyjęciu sprawozdań przez p. Credo i Czesława Wojciechowskiego, ustalono składkę roczną w sumie 40 mk. oraz 15 mk. wpisowego.

Za sprawozdania łódzkiej wzajemnej grupy ubezpieczeniowej założonej w roku ubiegłym widać iż po odpisaniu kosztów administracyjnych osiągnięto zysków czystych 6,652 mk. 14 fen. oraz 994 mk. 46 fen. na fundusz rezerwowy. Do zarządu powołano J. Malsnera, Maurycyego Majorowicza, Stanisława Majewicza, Stefana Łęczyckiego.

Upoważniono zarząd do poczynienia kroków celem uruchomienia banku właścicieli nieruchomości, o poruszeniu u czynników miarodajnych starań o uchylenie dekretu styczniowego o ochronie lokatorów, w sprawie walutowej odnośnie do sum hipotecznych i o graniczeniu stopy procentowej od tychże, wreszcie o częstszym zwoływaniu zebrań informacyjnych.

Z Rady miejskiej.

Najbliższe posiedzenia Rady miejskiej odbędą się we wtorek dnia 10 i w środę dnia 11-go czerwca 1919 r. o godz. 6 po poł., w sali posiedzeń Rady miejskiej przy ul. Średniej № 14.

Kawiarnia na Żołnierza Polskiego.

Jako rozpoczęcie wielkiej kwesty na żołnierza, d. 8 i 9 b. m., w ogrodzie Grand-Hotel (pamięć łódzkiego towarzystwa urządzają kawiarnię, z której dochód przeznaczony jest na "Tydzień dla żołnierza".

Początek o godz. 4-ej po poł., w razie niepogody podwieczorek odbędzie się w Sali Maltowej.

Do Towarzystwa Pomocy dla Żołnierza Polskiego" złożono następujące ofiary:

za kwitem Nr. 129 od Sądu Okręgowego zebrane wśród publiczności podczas procesu w d. 27, 28 i 29 maja b. r., 285 mk. 21 f.,

za kwitem Nr. 332 od rej. Grabowskiej, złożone do tej dyspozycji przez pp. Gierliczów, ku uczczeniu s. p. reagenta Grabowskiego 200.— marek,

za kwitem Nr. 333 od firmy „Weigt i S-ka” 400.— mk.,

za kwitem Nr. 334 od współpracowników firmy „Weigt i S-ka” 145 mk. 30 f.

Udziałowa wykończalnia i farbiarnia.

a) Udziałowa wykończalnia i farbiarnia majstrów fabrycznych w Łodzi uruchomiona zostanie w lipcu. Do spółki przystąpiło 52 majstrów fabrycznych. Udziały każdego z nich wynoszą od 1.000 do 10.000 mk.

— W sprawie świętowania niedziel.

a) Z inicjatywy Stowarz. Polskich kupców i przemysłowców chrześcijan odbyło się zebranie z udziałem przedstawicieli pokrewnych instytucji, na którym omawiano sprawę podjęcia usilnych starań w Sejmie o wydanie prawa powszechnie obowiązującego świątowania niedziel i świąt, celem dania możności wypoczynku pracownikom handlowym i kupieckim.

W celu wypowiedzenia się w tej sprawie i powzięcia odpowiedniej rezolucji, zebrani postanowili urządzić kilka wiecew.

Więzienia łódzkie w garści żydowskiej.

Więzienia łódzkie zdobyli dla siebie żydzi. Oni ciągną z tej galezi zyski. Dostawcą pożywienia dla więźni jest żyd. Roboty, które dokonują więźniowie, jak opalanie butelek i ponczoszarnie, eksploatuje żyd. Nawet krawcem dla służby więziennej mianowano żyda, chociaż ubiegał się o to krawiec warszawski, niejaki p. Henryk Cawroński.

— Dla dzieci łódzkich.

k) Wczoraj w magistracie odbyło się posiedzenie w sprawie podziału reszty daru polaków amerykańskich dla polskich dzieci. Na posiedzeniu przewodniczył z ramienia miejscowej Rady opiekuńczej p. Barciński. Podziałem zajęło się grono pań z ramienia Rady opiekuńczej miejscowej. Żywność pozostała postanowiono nie wydawać do chwili zorganizowania kolonii letnich, jak również żywność, zarezerwowaną na wycieczki szkolne pozostawić dla półkolonii szkolnych.

Było do uszycia 82 szyneli, mundury i spodnie dla ofcjalistów więziennych i to wszystko dostało się do uszycia żydowi Swyczarczykowi, zamieszkałemu przy ul. Skwerowej, róg Składowej.

Nie wiemy co tu podziwiać? czy niezaradność naszych rzemieślników, czy żło zrozumienia interesu społecznego polski.

Chłopi uczą inteligencję rozumu.

Otrzymujemy wyciąg z protokołu posiedzenia Rady gminnej, gminy Brójce, pow. łódzkiego, odbytego dnia 5-go czerwca 1919 roku, gdzie zapadła bardzo rozumna uchwała, która brzmi:

„Rada gminna, widząc, że handlarze żydzi, zakupuja najlepsze konie i sprzedają je polskim władzom wojskowym, po zbyt wygórowanych cenach, na czem dużo traci Skarb Polski. Ażeby tego uniknąć, Rada gminna postanowiła zwrócić uwagę odnośnych władz polskich i prosić, aby konie dla wojska, były zakupywane przez wojskowe władze polskie jedynie z rąk polaków,

a nie od żydów. — Wójt gminy Brójce Lorentowicz, sekretarz Miszał.

Uchwały takie powinny znaleźć się we wszystkich gminach i odnosić się nie tylko do kupna koni, lub inwentarza, ale do wszystkich najdrobniejszych nawet produktów zbytu. Tym sposobem tylko wyzwolimy się z pod ucisku żydowskiego. Nic nie pomogą uchwały „4-ch“, ani traktaty pokojowe, to będzie najlepszy traktat: „Pamiętajmy sami o sobie!“ — Cześć gminie Brójce, która takie tworzy uchwały. Niech świeci ona przykładem dla innych.

— Dokotą zatargu w gazowni.

a) Pomiedzy zarządem gazowni a robotnikami doszło ostatecznie do porozumienia. (Czy na długo?...). Wynikiem tego jest powrót na swoje stanowiska inżynierów pp.: Ekerkunsta i Nelkenbauma oraz usunięcie 3-ech robotników gazowni, jako głównych agitatorów strajku. Sprawę nieporozumień techników między robotnikami a związkami załatwił ma ostatecznie sąd polubowny złożony z przedstawicieli Stow. Techników polskich i delegatów z ramienia robotników. Sprawa wypłacenia żadanego odszkodowania wojennego w stosunku 350 mk. na każdego robotnika — załatwiona ma być dzisiaj.

— Związek muzyków chrześcijan.

Zebrani w dniu 3 czerwca r. b. członkowie sekcji muzyków chrześcijańskich, przy związku pracowników teatralnych w Łodzi, w liczbie 62 członków, większością głosów wybrali na prezesa p. Ludwika Tomczyka, na wiceprezesa p. A. Tontfelda, na skarbnika p. Gustawa Tesznera, na zastępcę p. Józefa Gólcę, na sekretarza p. Alfreda Nowaka, na zastępcę p. F. Luniaka. Na członków zarządu pp.: Restold Głoksin, Konstanty Kaczmarek i Władysław Jeske; na zastępców: Józefa Jabłonowskiego, Andrzeja Michalewskiego, Franciszka Sołtysa, Bronisławowa Millera, Andrzeja Kowalczyka i Ludwika Respe.

Po wybraniu zarządu, prezes p. Ludwik Tomczyk w gorących słowach podziękował wszystkim, za liczne stawianie się na zabranie do nowotwórczego się związku, który ma za zadanie nie tylko żeby poprawić byt muzykom chrześcijańskim, ale jednocześnie będzie pracować dla podnoszenia kultury muzycznej w Łodzi.

— Kuraz wieczorowa dla tkaczów i przędzalników.

a) Projektowane przez Stow. majstrów fabrycznych kursy wieczorowe dla tkaczów i przędzalników otwarte będą 16-go czerwca w lokalu specjalnie urządzone przy Stowarzyszeniu, przy ul. Piotrkowskiej № 17. Na kursy 4-o miesięczne zapisało się dotąd 54 słuchaczy. Wykłady trwać będą od godz. 6 do 9 wiecz.

— Z „Domu Ludowego“.

W niedzielę, dnia 8 czerwca r. b. o godz. 3-ej po poł. odbędzie się wiec w sali „Domu Ludowego“ w celu zaprotegowania przeciwko prowadzeniu handlu w święta oraz niedziele.

— Rejestracja archiwów prowincjonalnych

a) Komisarz rządowy powiatu łódzkiego został zawiadomiony przez Ministerjum Spraw wewnętrznych, że w najbliższym czasie miejscowości prowincjonalne objeżdżać będą delegowane przez Wydział Archiwum Państwowego, w charakterze archiwistów następujące osoby: Marja Abramowicz, Aleksander Marklewicz, Wincenty Łopaciński, Józef Sernga, Stefan Ehrenkreutz i Antoni Rybarski. Delegowani mieć będą za zadanie rejestrację i zabezpieczenie archiwów prowincjonalnych, a również odpowiednie użytkowanie ich.

— Kolonie letnie dla harcerek.

a) Żeński Inspektorat łódzkiego okręgu harcerek polskich urządza w lipcu i sierpniu kolonie letnie w Tymienicy pod Zduńską Wolą dla 30-u harcerek, dzięki bezinteresownemu zaofiarowaniu lokalu przez obywatela p. Siemiątkowskiego.

Pożądanem byłoby, ażeby za przykładem p. Siemiątkowskiego poszli i inni obywatele ziemscy celem umożliwienia wstawnym i potrzebującym pokrzepienia sił — spędzenia czasu na świeżem powietrzu.

— Spółka robotnicza „Wytwórczość“.

a) Zorganizowana została spółka robotników cielesko-stolarskich p. f. „Wytwórczość“, przy polskim Związku zawodowym. Zadaniem spółki jest przyjmowanie i wykonywanie robót w zakresie rzem. wchodzących zarówno meblowych jak i budowlanych.

Udział określono na 100 mk., każdy członek może mieć najwyżej 10 udziałów.

Do zarządu spółki wybrani zostali pp. H. Rogalski (prezes), C. Nowakowski (wiceprezes), Z. Sedkiewicz (sekretarz), A. Zarzycki, J. Zarzycki, W. Kupka i J. Banet.

Lokal, w którym urządzono warsztaty spółki, mieści się przy ul. Konstantynowskiej 98.

— Odroczenie terminu.

k) Urząd skarbowy postanowił odroczyć termin składania deklaracji dla podatku od nieruchomości do dn. 15 czerwca. Po upływie tego terminu na ociągających się będzie nałożona grzywna w wysokości 50 marek.

— Wągiel nadchodzi.

k) W dniu wczorajszym magistrat otrzymał około 40 wagonów węgla z Sosnowca.

— Kursy malarstwa i rysunków.

P. Władysław Lam, wychowaniec i laureat Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, uczeń Mehoffera, otwiera z dn. 15 czerwca specjalne kursy rysunków malarstwa i grafiki w naszym mieście. Jest to znakomita sposobność dla tych, którzy chcieliby kształcić się w tym kierunku w Łodzi. Pracownia artysty mieści się przy ul. Cegielnianej Nr. 86 II p.

— Niezbadane są drogi... paskarstwa!

k) Aczkolwiek Ameryka nadsyła żywność bynajmniej nie w celu spekulacji, jednakże paskarze zwracają baczną uwagę na artykuły amerykańskie, otrzymywane przez ludność.

Obecnie wykryto sprzedaż mleka amerykańskiego po cenach paskarskich przez Mendla Pelcewicza z ul. Piotrkowskiej Nr. 17, którego skazano na zapłcenie 200 mk. grzywny, lub pół miesiąca aresztu.

Skonfiskowano zapasy cukru i skazano: Nutę Ledermana z Aleksandrowskiej Nr. 22 na tysiąc mk. grzywny, lub miesiąc aresztu, Chajma Kopla z Kalisza na pół tysiąca mk., lub pół miesiąca aresztu, tak samo Symchę Ajzę ze Starozarzewskiej 4. Przy Piotrkowskiej 31 skonfiskowano Gerszonowi zapasy maki.

— Zapomogi dla rezerwistów.

k) W kwietniu r. b. Kuratorjum obywatelskie pomocy dla rodzin rezerwistów armii rosyjskiej wypłaciło wsparcie rezerwistkom na sumę 870,720 mk. dla 3,197 rodzin liczących 3,278 osób dorosłych i 4,302 dzieci. Dla przytuliska Sw. Antoniego asygnowano sumę 7,200 marek. Patronat przy kuratorjum opiekuje się 267 dziećmi.

— Koncerty wojskowe.

a) W dniu 8, 9 i 10 czerwca w ogrodzie 2-jej gospody dla wojskowych (dawn. majstrów tkackich) przy ul. Przejazd M 1, urządzone będą koncerty orkiestry 28-go pułku piechoty. Część dochodu z tych koncertów przeznaczona została na powiększenie funduszu gospody.

Początek koncertu o godzinie 6-jej wiecz.

— Zabawa.

Dnia 8-go bm. o godz. 2-jej po poł. chór św. Hieronima urządza zabawę w lokalu własnym róg Wólczańskiej i Katnej. Chóry. Spiew. Tańce.

— Droгоценne krowy.

k) Na jarmarku, który odbył się w środę, 4 czerwca, w Konstancynie, żądano za średnią krowę mleczną półtrzecia tysiąca marek!

W kwestji wypieku ciastek.

Czeladnicy cukiernicy piszą do nas, że na wiecu, urządzonym w kwestji wprowadzenia wolnego handlu znalazła się ich delegacja, chcąca zabrać głos w kwestji przywrócenia wypieku ciastek.

Do głosu ich nie dopuszczono, chociaż kwestja ta była połączona z o wiele ważniejszą sprawą, a mianowicie tą, że duża grupa czeladzi cukrowniczej traci zarobek. Potępiając takie postanowienie stronnictwa P. P. S. czeladnicy zapytują:

— Co bardziej jest szkodliwe dla społeczeństwa, czy wypiek ciastek, czy wywar trucizny, której naparstek w handlu sprzedaje się po 2 marki, a przeciwko której dotąd P. P. S. nie wniosło protestu.

Ha, — przecież ten naparstek trucizny to ulubiony trunk...

Stow. Czel. Cukierniczych.

— 4,000 cukierników bez pracy.

k) W ubiegłą środę w lokalu własnym przy ul. Miłsza odbyło się zebranie nadzwyczajne Stow. właścicieli cukierni w Łodzi, celem rozpatrzenia żądań pracowników cukierników, którzy na swem zebraniu zaprotestowali przeciwko wydalaniu ich przez właścicieli cukierni wobec zakazu wypiekania ciastek i braku roboty. Ponieważ starania właścicieli cukierni, podjęte w ministerjum aprowizacji, celem zniesienia zakazu wypiekania ciastek, nie odniosły najmniejszego skutku, przeto właściciele cukiernicy postanowili, dla braku pracy, wypowiedzieć pracę swym pracownikom za 14 dni, według przepisów.

TELEGRAMY.

Komunikat sztabu generalnego.

Warszawa, 4 czerwca (PAT.) Komunikat sztabu generalnego wojsk polskich z dnia 6-go czerwca.

Front galicyjsko wołyński: Kontakt z wojskiem ukraińskim w dalszym ciągu nie nawiązano. Nawet dlatego przed front wysłane patrole nie napotkały nieprzyjaciela. Bolszewicy próbowali naprzód sforsować przejście przez Styr. Usiłowania ich zlamano w ogniu naszej dzielnej piechoty.

Front poleski: W śmiałym wypadzie nasi ułani znieśli placówkę bolszewicką pod Łogiszyną.

Front litewoko-białoruski. Ważniejszych wydarzeń nie było.

W zastępstwie szefa sztabu generalnego
Haller pułk.

Ostrzejsze starcie na froncie poznańskim.

Poznań, 6 czerwca (PAT.) Komunikat głównego dowództwa z dnia 6 bm.

Front północny: W nocy po silnym przygotowaniu artyleryjskim siły nieprzyjacielskie znów zaatakowały nasze pozycje na 20 kilometr. froncie między Płonkówkiem a Dąbrówkiem, Natarcie zlamano na całej linii kontratakami z ciężkimi stratami dla nieprzyjaciela, przy współudziale pociągów pancernych „Danuty”, i „Rzepichy”, które w walce tej otrzymały swój chrzest ogniowy. Straty nasze nieznaczne. Zdobyto 2 kulemioty, amunicję i materiał wojenny. Na innych odcinkach prócz zwykłych utarczek spokojnie.

Front zachodni: Odparto dwukrotny atak na Ernestynowo poparty ogniem miotaczy min. Poza to zwykła strzelanina i utarczki.

Front południowy: Atak 2 kampanji niemieckich na Zieloną Wieś zlamano ogniem. Na odcinku Krotoszyńskim słaby ogień działowy. W Kepińskim działalność patroli niemieckich.

Szef sztabu Wroczyński,
generał podporucznik.

Stan wojenny w Poznaniu.

Poznań, 6 czerwca (PAT.) Na mocy ustawy dnia 2 czerwca 1919 roku ogłasza się co następuje: Na całym obszarze podlegającym władzy komisarjatu naczelnej rady ludowej zarządza się stan wyjątkowy.

Sprawa polska.

Paryż, 6 czerwca. (PAT.) Rada 4-ch zajmowała się sprawą polską i odszkodowaniem za straty wojenne.

Niektóre artykuły memorjatu niemieckiego odesłano do kompetentnych komisji. Prace te potrwać jeszcze kilka dni.

W obradach środowych rady 4-ch nad kontrproponcjami niemieckimi brali udział także Tardieu i Louchette.

Kurlandja ciąży ku Polsce.

Wilno, 5 czerwca. (PAT.) „Dziennik Wileński” donosi: Od pewnego uchodźcy z Kurlandji dowiadujemy się, że lotysze i Niemcy i staroobrzędowcy z Kurlandji i Rygi mają wysłać potajemnie delegację do rządu polskiego, błagając o przyłączenie (a nie o unję) do Polski. Niemcy nadbały się w najwyższym stopniu rozgoryczeni na rząd niemiecki.

Kwestje robotnicze.

Warszawa, 6 czerwca (PAT.) Za pośrednictwem inspektoratu pracy w Zagłębiu Dąbrowskim załagodzono spór wynikły przy prowadzeniu robót publicznych w Zawierciu. Na zebraniu komisji robót publicznych w dniu 21 maja br. uchwalono następujące normy: Dla robotnika dorosłego (głowa rodziny) mk. 15 dziennie, dla osoby pojedynczej mk. 10, dla kobiet (głowa rodziny) mk. 8. Jeżeli z tej rodziny pracuje więcej niż 2 osoby, trzecia będzie otrzymywać 8 dziennie. Komisja odmówiła natomiast zapłcenia robotnikom za czas strajku z tego względu, że w czasie przerwy robotnicy traktowani byli jako bezrobotni i korzystali z zapomogi rządowej.

Katastrofa wojsk czeskich na Słowaczczyźnie.

Cieszyn, 6 czerwca (wł.) Według opowiadań kolejarzy, wojska węgierskie zajęły Koszycy i Iglo (Nowa Wieś Spiska). Wobec tego wschodnia część Słowaczczyzny jest już odcięta. Wszelki dowód amunicji i żywności mógłby się odbywać jedynie przez Galię. Ludność słowacka staje po stronie Węgrów, nawet dzieci obrzucają żołnierzy czeskich kamieniami. Łatwo zatem zrozumieć, że położenie wojsk czeskich, które poza to zupełnie nie objawiają chęci do walki, jest katastrofalne. Z jednej strony Węgrzy, z drugiej ludność miejscowa. Postrach wśród żołnierzy czeskich szerzy również sposób walki. Węgrzy zupełnie nie szczędzą jeńców. Każdego schwytanego żołnierza czeskiego zabijają bez litości.

Węgrzy wyrzucają Czechów.

Cieszyn, 6 czerwca (PAT.) Szczegóły pogromu Czechów na Słowaczczyźnie wykazują, że w Koszycach przeciwko panowaniu Czechów wystąpili robotnicy i wypędzili ich z miasta jeszcze przed przybyciem wojsk węgierskich. Obecnie już prawie cała Słowaczczyzna zajęta przez Węgrów, gdyż od wczoraj pociągi czeskie dochodzą już tylko do stacji Zelina (Solna) położonej na linii Cieszyn—Czacza na południe od tej ostatniej.

Pogrom Czechów na Słowaczczyźnie trwa!

Praga, 6 czerwca (wł.) Wczoraj przed południem odbyło się posiedzenie Komitetu ochrony kraju, na którym minister Kłofacz zdał sprawę o rozpaczliwej sytuacji wojsk czeskich na Słowaczczyźnie. Wojska ponoszą w dalszym ciągu klęski. Blok socjalistyczny przez swego zastępcę wezwał ministra do natychmiastowego oddania potrzebnych wojsk, w celu udaremnienia dalszego pochodu Węgrów i domagał się wezwania Węgrów, by zastosowali się do decyzji konferencji pokojowej. Wydział ochrony krajowej uchwalił wszystkie wojska górnośląskie wysłać na Słowaczczyznę.

Odzyskanie ziem słowackich.

Ljon, 6 czerwca. (PAT.) Z Pragi donoszą, że rada ministrów postanowiła poczynić energiczne zarządzenia, celem oswoobodzenia ziem słowackiej zajętej przez wrogów. Minister obrony krajowej Kłofacz oświadczył, że republika czeska odpowie energicznie na prowokację ma dżarów.

Wielki wybuch wulkanu na Jawie.

15.000 osób zabitych. — 37 wiosek zniszczonych.

„La Victoire” z 27-go maja donosi, że na wyspie Jawie wybuchł jeden z wulkanów, który zniszczył zupełnie 20 wsi w okolicy Breugat. Sześć innych wiosek w tym samym okręgu jest zniszczonych częściowo. Tak samo częściowo zniszczonych jest 11 wsi w okręgu Blitar.

Ofiary w ludziach wynoszą 15 tysięcy ofiar.

Wyspa Jawa ma bardzo częste wybuchy wulkanów, jednak obecny przybrał rozmiary strasz-

nej katastrofy. Góry na wyspie Jawie wykazują wprost setki wulkanów, z których jednak ogromna większość jest wygasłych. Wszelak 45 z nich jest jeszcze czynnych, albo dymiących.

Nowe źródła.

Warszawa, 5 czerwca. (PAT.) Olej mineralny, którego źródła zostały odkryte w Anglii wytrzymuje konkurencję z najlepszymi olejami

Z SEJMU.

(Posiedzenie wczorajsze.)

Warszawa, 6 czerwca (PAT.) Na dzisiejszym posiedzeniu przystąpił Sejm do obrad nad sprawą wypuszczenia przez polską kasę pożyczkową walszych 600 milionów marek polskich.

Sprawozdawca komisji pos. Godek oświadczył, że obecnie Sejm powinien uchwalić powyższe, że dalej na tej drodze iść nie można, lecz należy dążyć do najrychlejszego przedłożenia ustaw podatkowych.

Minister skarbu Karpiński zabiera głos.

Suma 600 milionów, o którą obecnie chodzi, jest istotnie duża, ale w porównaniu z tymi miliardami, które wypuszczają wszystkie instytucje emisyjne z wyjątkiem Anglii, jest znikomą.

Po przemówieniu pos. Diamanda, który nie zaprzecza się tak pesymistycznie na stan rzeczy, Sejm w głosowaniu pozwolił polskiej krajowej kasie pożyczkowej na wypuszczenie dalszych 600 milionów marek polskich, poczem przystąpiono do dalszej rozprawy nad reformą rolną.

Pos. Witos oświadcza, że stronnictwo jego uważa reformę rolną za główny postulat, od którego na krok nie odstąpi.

Po długiej deklamacji o tem, że polski chłop utrzymywał „monopol” wódczany po to aby ogłupić chłopca, wzywa posłów z Poznańskiego aby razem zwalczyli wroga wewnętrznego t. j. inteligencję i szlachtę.

Pos. Dreszer w mowie swojej oświadcza, że dzielnicę Poznańską przedstawiono, jako taką, dla której sprawy rolne, jak gdyby nie istniały. Popołniono tam błąd gdyż niewiadomo, czy już jutro ta kwestja nieda się w Poznańskim odczuć, w chwili, gdy ziemię zaboru pruskiego odcięte będą od Niemiec i fala emigracji wróci z Westfalji do kraju. Także sam przemysł nie uwolni nas od przeludnienia wsi.

W dotychczasowej dyskusji posługiwano się argumentem, że musimy dążyć do wyżywienia miast przez wieś.

Niewiadomo, czy ententa nie narzuci nam wolnego handlu. Bądź co bądź nasze stronnictwo stoi na stanowisku wolnego dowozu do kraju i jest przeciwne cłom protekcyjnym.

Różnica między prawicą, a lewicą właściwie nie istnieje. Polega ona tylko w taktyce, gdyż lewica pragnie przeprowadzić reformy w okresie krótszym, prawica zaś w dłuższym. Następnie wywołał mowca, że koszta reform rolnych wyniosą około 20 miliardów. Państwo, którego finanse stoją źle, nie może takiej sumy zaryzykować, a więc dyskusja o reformie rolnej jest dyskusją akademicką. Wszelkie obliczenia wykazują, że około milion rodzin tj. 5 milionów dusz, zostanie bez ziemi, to znaczy, że w przeciągu 5 lat my lub nasi zastępcy w tej izbie będą mieli nóż na gardle, będą musieli stworzyć przemysł. Trzeba stworzyć takie warunki, których produkcja będzie się opłacała.

Po zniknięciu latyfundiów i folwarków należy zająć się kwestją przemysłu.

Oto są zagadnienia, które nasz program załatwia najlepiej. Obowiązkiem naszym jest dbać o to, ażeby rewolucja agrarna przysłała w majestacie prawa, a nie przez opór. Niech tej sprawy nie opóźniają panowie z prawicy.

Stoimy więc przed pytaniem: Będzie katastrofizm czy nie. Jeżeli chodzi o nasz obóz, to my pogodnie czekamy.

Pos. Góralski (ZLN) oświadcza, że od dobrej reformy rolnej zależy nasz kredyt za granicą i trwałość naszego sojuszu z zagranicą bez którego bylibyśmy słabi. Powinniśmy przeprowadzić te reformy na drodze zgodnego porozumienia. Stronnictwo mówcy jest zatem, aby po wyzerpaniu dóbr państwowych, donacyjnych, poduchownych i dobrowolnie ofiarowanych na sprzedaż, wywłaszczyć inne prywatne majątki za odpowiednim wynagrodzeniem, corocznie przynajmniej 400,000 morgów.

Reformę powinniśmy uchwalić jednomyślnie a nie większością 2 czy 3 głosów, bo to całego kraju nie zadowolimy.

Na tem rozprawę rolną przerwano.

Marszałek odczytał list nadeszły od komisarjatu naczelnej rady ludowej w Poznaniu, wzywający Sejm, by jaknajrychlej obmyśleć pomoc dla znękaną wojną ludność kresów wschodnich, Poznańskie w miarę sił i możliwości przyczyni się do niesienia tej pomocy.

Następnie marszałek odczytał nagły wniosek związku ludowo-narodowego i polskiego zjednoczenia ludowego w sprawie narzucenia Polsce przez konferencję pokojową kontroli międzynarodowej nad prawami mniejszości narodowych i wyznaniowych.

Wniosek brzmi:

Sejm Rzeczypospolitej polskiej stwierdza, że Polska nie jest państwem nowym, ale jednym z najstarszych państw w Europie, posiadającym przerwana tradycję wolności i sprawiedliwości.

Sejm Rzeczypospolitej stwierdza, że mniejszości narodowe i wyznaniowe będą zawsze korzystały w Polsce z całej wolności i z wszystkich praw, które im przysługują i przysługiwać będą w szlachetnych demokracjach zachodu, które Polska nieraz wyprzedzała pod względem równouprawnienia wyznań i narodowości.

Natomiast Sejm Rzeczypospolitej polskiej stwierdza, że art. 93 traktatu z Niemcami, który narzuca Polsce międzynarodową kontrolę, zależność od międzynarodowych zobowiązań w sprawach słusznych i zawsze w Polsce uznawanych praw mniejszości, został przez cały naród polski odczytany, jako belesne uszczuplenie praw suwerennych Rzeczypospolitej i dowodzi, niczem nieumotywowanego braku zaufania ze strony państw sprzymierzonych.

Sejm wyraża przekonanie, że sprzymierzeńcy uznają krzywdę, tą propozycją Polsce wyrażoną i że art. ten ulegnie zmianie.

Nagłość i sam wniosek przyjęto bez dyskusji jednomyślnie. (Brawa).

Nagły wniosek pos. Dziubińskiego o tworzeniu szkół rolniczych i gospodarczych dla młodzieży włościańskiej na mających się parcelować gruntach majorackich, przekazano komisji oświatowej.

Następne posiedzenie w czwartek, 12 bm. o godz. 4 po poł.

Zyczeniem wesołych świąt marszałek zamknął posiedzenie.

sowo. Reszta zaś z narażeniem życia przedzie- ra się do wojska polskiego. Blżej frontu nigdzie niema władz bolszewickich, gdyż albo się rozbiegły albo włościanie sami je tępią. Włościancy nie chcą słyszeć o Białej Rusi, a tylko mówią o Polsce i legionach, gdyż te są dla nich realną siłą.

O granicę Śląska.

Wiedeń, 6 czerwca (PAT.) Rada 4 zajmowała się użyciem wad Niemieckich kontrpropozycji. Wystąpił Paderewski w sprawie wyznaczenia granicy na Śląsku. 4 naczelnicy zgodni w zupełności podzielali zdanie Paderewskiego. Ogólna linja graniczna nie dozna zmiany. Będą tylko dokonane pewne sprostowania granic tyczące się poszczególnych miast i wsi. Sprawę tę rozstrzygnie osobna komisja.

Minister wo Lwowie.

Lwów, 6 czerwca (PAT.) Minister wojny Leśniewski w towarzystwie p. Mrozińskiego, prezesa dyrekcji kolejowej radomskiej, przybył dziś popołudniu do Lwowa. Minister przejechał linję Lublin—Bełzec.

Szukają dziury w całym.

Berlin, 6 czerwca (PAT.) Prezydent rzeszy Ebert przesłał rządowi francuskiemu protest przeciw utworzeniu republiki nadreńskiej, która, jak twierdzi protest, obwołana została pod naciskiem francuskich władz okupacyjnych.

Zebrań przedstawicieli słowian.

Paryż, 6 czerwca (PAT.) W sprawie zebrań przedstawicieli państw ościennych na pograniczu Austrii dziennik „Goulois” stwierdza, że żądanie ich uprzejme, ale stanowczo jest tak uzasadnione, że rada 4-ch powinna się przychylić doń i pozwolić im zbadać projekt traktatu z Austrią. Dziennik jednak wątpli, czy ten traktat ich zadowoli, niepodobna bowiem zgodzić się na klauzulę, według której Polska, Rumunia i Czechosłowacja mają zatrzymać tylko nieznaczne siły wojskowe, gdy narody te są najbardziej narażone na ataki z zewnątrz.

Polityka niemiecka.

Poznań, 6 czerwca (PAT.) Wydział polityczny naczelnej rady ludowej w Poznaniu wysłał 2 b. m. do komitetu narodowego w Paryżu telegram następującej treści: Jak Niemcy fabrykują swoje protesty, widać najlepiej z aktu gdańskiej niemieckiej rady ludowej. 1) W marcu r. b. wysłano 3-ch żołnierzy z Gdańska do Berlina celem odebrania z ministerjum instrukcji co do zorganizowania protestów w sferach wielkohan-dlowych Gdańska. 2) W 6-ciu powiatach nad granicą Polską zawieszono gwarancje konstytucyjną i ogłoszono stan obłężenia. Każdy Niemiec bez specjalnego do tego upoważnienia może dokonywać rewizji bez pośredniego zawiadomienia, lecz aresztowania dokonywać mogą tylko władze cywilne, aby nie narażać na nieprzyjemność władz wojskowych.

Teatr w Poznaniu.

Poznań, 6 czerwca (PAT.) Na wczorajszym posiedzeniu rady miejskiej odbyła się dyskusja i głosowanie w sprawie obsadzenia stanowiska dyrektora teatru polskiego w Poznaniu, dawniej niemieckiego. Po dwukrotnym głosowaniu zapadła uchwała, w myśl której powierzono dyrekcję teatru miejskiego w Poznaniu panu Dołżyckiemu i Wierzbickiemu z Warszawy, którym jako dramaturg dodany będzie znany literat pan Jan Lorentowicz.

Bez ustępstw.

Paryż, 6 czerwca (PAT.) Większość prasy francuskiej twierdzi, że w kwestiach zasadniczych, zwłaszcza w sprawach terytorjalnych, ententa nie poczyni żadnych ustępstw.

Samoobrona.

Lublin, 6 czerwca (PAT.) Na zgromadzeniu robotników chrześcijańskich uchwalono rezolucję domagającą się od rządu polskiego i Sejmu natychmiastowego zamknięcia granic państwa przed napływem żydów, zarówno z Rosji sowieckiej, jak i Ukrainy oraz z obszarów zajętych przez wojska polskie na wschodzie.

Niemieccy socjaliści wywołali strajk w Sosnowcu.

„Dziennik Poznański” dowiadyuje się z miarodajnego źródła, że socjaliści niemieccy na Śląsku w porozumieniu ze żydami i komunistami w Sosnowcu wywołali strajk w rządowej kopalni hr. Renarda w Sosnowcu i podburzają do strajków w innych kopalniach.

Zamierzają oni tem samym uniemożliwić wszelki ruch kolejowy w państwie polskim i w Księstwie Poznańskim. Dopiero gdy ten cel będzie osiągnięty ma nastąpić zbrojny napad ze strony Niemiec na Zagłębie sosnowieckie.

To ich uspakaja.

Nauen, 6 czerwca (PAT.) Do uspokojenia Niemców w Poznańskim przyczyniły się wiadomości, przywiezione przez posłów z południowej części Poznańskiego. Wiadomości te opiewają, że nie może być mowy o odstąpieniu powiatów na zachód od linii demarkacyjnej. Rząd będzie jednak bronił ziem położonych na wschód od linii demarkacyjnej.

Komunikat węgierski.

Wiedeń, 6 czerwca (PAT.) Na froncie północnym postępujemy naprzód wśród ciągłych walk. Zresztą nic nowego.

Z Białej Rusi.

Wilno, 6 czerwca (PAT.) Mobilizacja, ogłoszona przez bolszewików na Białej Rusi, nie dała żadnego rezultatu, gdyż młodzież uciekła ma-

Paderewski w Paryżu o sprawie Polskiej.

(Telefonem od własnego korespondenta).

Specjalny korespondent paryski „Kur. Porannego” miał wczoraj wywiad z ministrem Paderewskim.

Według słów naszego znanego rodaka, sytuacja Polski w polityce zagranicznej przedstawia się niepomyślnie.

Rozwiązanie kwestji wschodnich można oczekiwać jedynie na drodze federacji z sąsiednimi narodami.

Co do Śląska unikniemy plebiscytu, będzie on bezwzględnie przyznany Polsce.

Według słów ministra Paderewskiego, jest potrzebny olbrzymi wysiłek narodu, aby opozycyjnej polityce Anglii przeciwstawić jednolite oblicze Polski.

Wyrok prasowy.

Redaktora Noskowskiego oskarżonego o

ublżenie ministrowi Machnickiemu przez pomieszczenie o nim fałszywych wiadomości (o dymisji ministra), skazano na 10 mk. kary i 5 dni aresztu domowego.

Odpowiedź Redakcji.

Pani I. K. Wyraźnie tam napisane, że żydzi występował przeciwko naszym wojskom.

Anonim ze Zgierza. P. Szmilke jest Polakiem. Służył on w urzędzie surowców bo musiał. Lepiej mu tam było niż na francie.

Panu W. K. Kolektor loterii R. G. O. może wypłacić panu wygrane dopiero po uzyskaniu tabelki urzędowej, która wyjdzie w 2 tygodnie po ukończeniu ciągnięcia.

BANK KREDYTOWY W WARSZAWIE

Czackiego 17

Na mocy Nadzwyczajnego Walnego Zebrania z dnia 30 kwietnia r. b. ogłasza

III emisję akcji — Sztuk 6.000. — na sumę Mk. 6.000.000.

Zapisy na nowe akcje z zastrzeżeniem proporcjonalnego podziału do dnia 30 czerwca r. b.

przyjmują:

w Warszawie: Bank Kredytowy,
Bank Ziemiański i jego Oddziały,
Oddział Banku Ziemiańskiego w Warszawie,
w Lublinie: Bank Handlowy w Poznaniu,
w Poznaniu: Galicyjski Ziemski Bank Kredytowy,
we Lwowie: Oddział Galicyjskiego Ziemskiego Banku Kredytowego we Lwowie.

1068, 1

MŁODY CZŁOWIEK

z 6 klasowym wykształceniem, zdradzający zdolności techniczne, może być przyjęty do biura technicznego przy fabryce, na praktykę płatną. Zgłaszać się ul. Lipowa 33 kantor.

Tamże potrzebny chłopiec na posyłki i do czynności biurowych.

W 8 kl. Gimnazjum Filol.

R. TOMASZEWSKIEGO

Ogrodowa 26

egzaminy wstępne rozpoczną się 10 czerwca o godzinie 9 rano. 995s1

Koncert Orkiestry

28-go pułku piechoty

w ogrodzie 2-ej Gospody dla wojskowych

przy ul. Przejazd № 1 (dawnej majstrów tkackich)

w niedzielę, 8, poniedziałek, 9 i wtorek, 10 czerwca.

Początek o godz. 6-ej wieczorem.

Bufet na miejscu, obficie zaopatrzone w napoje i przekąski. 1070 1

PRAWDE

o charakterze, przeszłości, teraźniejszości i przyszłości, mówi tylko

M-me MARIE

Radwańska 6, m. 5. 1045 8

Przy Restauracji

„Pod białym

Niedźwiedziem“

przy ul. Kilińskiego № 115

został otwarty OGRÓDEK.

W czwartki, soboty i niedziele przygrywa MUZYKA.

1041 1

Poszukuje się

do Instytucji Państwowej

korespondentki

rutynowanej

piszącej biegle na maszynie

i znającej stenografię, oraz

pomocnicy buchaltera

obznajmionej gruntownie z buchalterją fabryczną. Oferty składać w administracji niniejszego pisma pod lit. „K. B.”. 1075:1

Sklep Komisowo-Handlowy

„REKORD“

148, Piórkowska 148. p11 5

Polaca wszelkiego rodzaju towary, jak: Manufakturę, Galanterję, Obuwie, oraz dodatki krawieckie i wszelkie inne artykuły. Przyjmuje wszelkiego rodzaju towary na sprzedaż komisowa.

Krem od świeżby „MUKUNA“

1) usuwa takową szybko i radykalnie w ciągu 5 dni;

2) nie zawiera części stałych;

3) przy weteraniu całkowicie wchłania się w skórę;

4) posiada miły zapach.

Apteka Jana Werońskiego, Bednarska róg Furmańskiej 20

Cena 7 mk. 50 fenig. ądać wszędzie.

Skład na Łódź: Lubczyński, Lutomińska 21. 8

Dwa pokoje z kuchnią

z gazowym oświetleniem

do wynajęcia zaraz.

Wiadomość w Rozwoju. 1073-5

Kupię

dom murowany

na rozbiórkę

Oferty z podaniem ulicy oraz wielkości domu w Rozwoju pod „Cegła“.

968-1

Do wynajęcia

sklep

szewski z wyrobioną klientelą.

Wiadomość w „Rozwoju“ 0

Dr. Jelnicki

powrócił.

Choroby skórne i weneryczne,

ul. św. Emilji № 18

(róg Widzewskiej)

10-12 i 5-7, Panie 4-5.

881-8

Szyldy

i roboty malarskie

wykonywa zakład malarski

Jan Janowski

Ślankiewicza № 191.

1052-112 róg Główniej.

Kupię drut

gruby

stary, średnicy 2 do 7 mm.

Oferty w „Rozwoju“ pod

„Alfa“.

976 0

Zawiadamia się niniejszem, że od początku roku szkolnego 1919/20-go zostanie otworzone w Łodzi

Spółeczne Gimnazjum Filologiczne Tow. „Oświata”

Egzaminy wstępne do wszystkich klas, prócz 8-ej, rozpoczną się w czwartek, dnia 12 b. m. o godz. 10-ej rano w lokalu szkolnym, przy ul. Piacowej № 13. Podania przyjmuje się tamże codziennie, prócz świąt, od 10 do 1-ej po poł., do dnia 11 b. m. wyłącznie.
1067 3 Dyrektor **Wacław Dawison.**

SMOŁĘ GAZOWĄ

do smołowania dachów, PAPE DACHOWĄ i wszelkie dodatki dla dekarzy poleca w **WYBOROWYM GATUNKU**

Jan Maciński

Przedsiębiorstwo robót dekarzich i asfaltowych
Łódź, Senatorska № 18, róg Słowiańskiej.

Wobec tego, że dokument, na którym opierałem swoje oskarżenie, nie dotyczy osoby
p. Gustawa Hofmana,
cofam niniejszym wypowiedziane przezemnie słowa i za uczynioną krzywdę przepraszam.
1069 1 **Jakób Seideman.**

4-kl. Progimnazjum żeńskie HELENY CHOLEWICKIEJ

Piotrkowska 120.

Egzaminy przedwakacyjne rozpoczną się 12-go czerwca, o godzinie 9-ej rano.
Klasy wstępne koedukacyjne przysposabiają chłopców do szkół męskich wszelkiego typu. Zapisy codziennie między 2—4.
1065—1

**KRAWATY
BIELIZNA
Rękawiczki
Pończochy**

M. Kołodziejski

Zaginęła sukca

nowofundlandka czarna, kudłata z obrozą na szyji.
Odprowadzić: Juliusza 14, za nagrodą 30 marek.
1066—5

Kupuję srebrne RUBLE

Wiadomość w administracji „Rozwoju”.
675 0

Drobne ogłoszenia:

Kupno:

A.A.A.A. kupuję za gotówkę wózek dziecięcy sportowy oraz wszelką bieliznę. Sklep komisowy W. Wojciechowicza, Piotrkowska 160, róg Główniej. 5192—2

Czelonki stare, zużyte kupuję Administracja „Rozwoju”.
959—0

Kupię pompkę od natty. Wiadomość w Rozwoju.
5031—1

Kupię wózek sportowy dziecięcy, używany. Oferty z podaniem ceny w Rozwoju pod „W. P. 58.”
5177—1

Sprzedaj:

A.A.A.A. Meble najtaniej w Łodzi i używane, oraz łóżka metalowe, wanny i biurowe meble poleca magazyn mebli Władysława Romiszowskiego, Piotrkowska 116, I piętro.
5070—13

A.A.A. Uwaga! nadszedł świeży transport w wielkim wyborze pantofli damskich: płócienne białe, w kolorach i czarne prunelowe oraz wielki wybór dziecięcych pantofelek i sandałów od numerów najmniejszych. Magazyn obuwia Jana Janiec, Andrzeja 24.
5000—2

A.A.A. Obrączki złote od 40 marek para, pierścionki, kolczyki duży wybór, gwarancja za złoto 56 próby, zegary ścienne, zegarki, najtaniej bo w mieszkaniu prywatnem. Jan Placek, Brzezińska 10.
2900—4

A.A. Meble sprzedaje: szafy, łóżka, kredensy, otomany, garnitur cały, lodownię oraz pianino. Piotrkowska 108, Przędzielski.
5185—7

A!A! Meble różne wyprzedam tanio. Łóżka, materace, szafy, otomany, kredensy, stół, krzesła, garnitur salonowy, gramofon, maszynę, linoleum. Piotrkowska 261 m. 4 front.
5070—sno54

Łóżka, szafy, otomany, kredens, salon i inne sprzedam. Karola 8—14, lewa oficyna I-sze piętro.
2984—1

Otomany dywanowy, łóżka, szafa, krzesła, stół, sprzedam. Sienkiewicza 59 m. 4, oficyna pierwsze wejście, I piętro.
5067—1

Łóżka, materace, szafy, biurko szafkowe, stół, krzesła, wieszak, rogi jelenie, słupki, etażerki, komoda, wyprzedam zaraz tanio. Piotrkowska 225—3, I p. front.
5052—1

Do sprzedania 2 magle. Wysoka 8, J. Kołodziejek.
5101—1

Do sprzedania kowadło i szrub-sztak. Rzgowska 57.
5127—1

Dom drewniany piętrowy, mający 27 mieszkań, do sprzedania. Wiadomość przy ul. Kocięńskiej № 14, u rzeźnika.
5045—1

Dom marmurowany parter i piętro, z ogrodem, przy Szosie Pabjanickiej, obok ogrodu Wencelji do sprzedania za mk. 52,000. Wiadomość: Nawrot 58, sklep galanterijny.
2982—2

Do sprzedania 2 maszyny stare i 1 jedna nowa systemu Singler niedrogo. Ul. Konstancyńska № 89, warsztaty spółdzielcze „Wyzwolenie.”
5155—2

Do sprzedania: gazowy aparat opalany, do tworzenia gazu z karchidu, także aparatem można szwajnować żelazo; praktyczna mechaniczna i magiel mała do przewożenia. Oglądać można codziennie od 10—1 w pol. Piotrkowska 145, lewa oficyna, Kuro.
5185—nca4

Jest do sprzedania aparat kinematograficzny „Pathena” nowej konstrukcji wraz z wszelkimi przyborami. Wiadomość: Składowa 36 m. 27, u L. Hejman.
5115—n2

Drewniane pół domu z ogrodem 2 morgi ziemi do sprzedania. Wiadomość: Ul. Srednia 59, I. Sneider, w Zgierzu.
5201—1

Jest do sprzedania 5000 pudełek do pasty, lub do aptek, do wazelin, zawartości 40 gramów. Karola 28 m. 26.
5095—1

Losy do 5 klasy są do nabycia w Administracji Rozwoju.

Meble nowe i używane sprzedaje po cenach najniższych. Orla 23, stolarnia.
2527—3

O 100 procent polepsza się każdy rosół, sos, jeżeli się dodaje kostkę buljonu marki „Tor”. Nabyć można wszędzie i hurtowo u M. Sieberta, Wólczańska 135.
2935—1

Power, w dobrym stanie z wolnym kołem do sprzedania. Chojny Piaskowa 4—5.
5154—2

Power w dobrym stanie do sprzedania. Ul. Długa 172 m. 11.
5155—2

Sprzedam: lustro, szafa, lodownię dla rzeźnika, meble wendowe. Piotrkowska 301.

Sprzedam szafę oszkloną dużą z szufladami oraz skrzynię do mąki o trzech przedziałach. Pańska 5 I piętro front, Galicki.
5182—3

Tanio kasą ogniową do sprzedania. Wiadomość: Orla 5 m. 4.
5142—sn53

60 morgów lekkiej ziemi—piaski, część obłesiona folwaraku Ciosny i dom z ogrodem, oficyną i trzech-piętrową fabryczką w Zgierzu, Srednia 20, tanio do sprzedania. 5193—2

2 pompki mosiężna do piwa są do sprzedania w restauracji Wysoka № 13.
5000—1

2 bryczki kolejne sprzedam. Kiłńskiego 197.
5146—1

Różno:

Akaszerka Nowakowska mieszka obecnie Dzielna 54.
2924—nca9

Francuska organizuje trzymiesięczny kurs nauki języka francuskiego metodą ułatwioną dla dorosłych i dzieci. Zgłaszać się: Piotrkowska 109 m. 2.
5168—2

Miromantka studjowała w Paryżu. Odgaduje: procesy, kradzieże, obroty handlowe, zdolności, choroby i miłość. Juliusza 15—46, prawa oficyna, II piętro.
2991—s8

Kondycji letniej poszukuje nauczycielka z francuskim i muzyką. Oferty w Rozwoju sub „Kondycja.”
2980—1

Młoda inteligentna panią poszukuje miejsca kasjerki. Wiadomość: Gubernatorska № 16 m. 28.
5194—2

Przechodząc ulicą Brzezińską do Placu Kościelnego a następnie tramwajem jadąc do Radwańskiej, zgubiono pasek trykotowy damski. Łaskawy znalazca raczy oddać na Radwańską № 9, do stróża, za nagrodą.
5185—2

Pokój umeblowany z przedpokojem i światłem elektrycznym zaraz do wynajęcia. Pańska 5.
5197—1

Przy ul. Piotrkowskiej blisko Andrzeja, we front domu, do wynajęcia 1—2 pokoje tylko dla pojedynczej osoby: krawcowej, fryzjerki, modystki, hafciarki lub t. p. Oferty pod „Dobrodnie warunki” do admn. Rozwoju.
5195—2

Pokój frontowy z balkonem umeblowany, do wynajęcia zaraz. Cegielniana 86—3.
5115—2

Pensjonat Marii Wolczaskiej w Poddębli, pod Tuszynem. Otwarcie 4 b. m. Przyjmuje zamówienia na wycieczki.
5116—2

Potrzebny furman samotny do robót w konie, przy gospodarstwie. Ul. Sienkiewicza № 65, Edmund Wasilewski.
5074—2

Potrzebni chłopcy i dziewczęta do lekkiej pracy. Szkoła 8, o godz. 8 rano.
5152—5

Potrzebna pania do sklepu wędlin obznajmiona w tym handlu. Wiadomość: Krótka № 8 m. 15.
5187—1

Skradziono jedną parę koni z wozem i chomontami, maszą kasztanowatej, jeden jaśniejszy, drugi ciemniejszy z gwiazdą na czole. Skradziono w Brzezinach.
5175—2

Udziałem korepetycji (specjalność matematyka). Łaskawie oferty proszę składać w Rozwoju pod „J. L.”
5149—1

Uczeń kl. 6-ej szkoły realnej poszukuje kondycji na wieś lub na letnisko przy rodzinie inteligentnej. Oferty w Rozwoju sub „X. L. Z.”
5085—1

Zaginął wyżeł biały w ciemno-bronzo we łaty, wabi się Azor. Wiadomość proszę dać do A. Stefańskiego, w Rudzie Pabjanickiej.
5156—2

15,000 marek pożyczę na 1 Na hypoteki. Oferty proszę składać w administracji Rozwoju pod lit. „K. S.”
5102—1

Zagubiono dokumenty.

A. Adolf Ulrich zagubił kartę węglową wydaną za № 6709.
5184—1

D. Dorensztem Hena zgubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi.
5186—5

F. Florentyna Zakrzewska zagubiła paszport niemiecki wydany w Broniszewie.
5038—1

G. Górecki Franciszek zgubił paszport rosyjski, Władysława Górecka zgubiła paszport niemiecki wydany w Aleksandrowie i dziecienny wydany w Łodzi.
5189—3

G. Goliszewski Jakób zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi.
5188—5

G. Gosławski Józef zgubił legitymację chlebową na 3 osoby.
5196—1

K. Kroczeński Paweł zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi.
5187—3

H. Henryk Gutkowski zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi.
5104—1

K. Konstanty Szymański zagubił paszport niemiecki wydany w Niemczech.
5155—2

M. Musiałczykowski Stanisławowi skradziono paszport niemiecki wydany w Łodzi.
5189—2

M. Maria Balas zagubiła austriacki paszport wydany w Tarnopolu.
5075—1

M. Maria Majewska zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi.
5112—1

N. Nowak Emilia zgubiła kartę węglową.
5193—1

S. Szczawiński Józef zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi i Wiktorja Szczawińska zgubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi.
5191—5

S. Skradziono 1/4 biletu loterii R. G. O. do V klasy № 12961. Zastrzeżenie zrobione. B. Tuw szyńska, Miłsza 28.
5199—2

S. Szafer Fryderyk i Emma zagubili paszport niemiecki wydany w Grodzisku.
5100—2

S. Stefanowi Junczykowi skradziono paszport rosyjski wydany w Sieradzu oraz niemiecki wydany w Łodzi.
5165—2

S. Skradziono plan na budowę domu, papiery czeladnicze wydane z cechu stelmachów, członkowską książkę z „Przezorności” na imię Stanisława Radeimkiewicza, oraz inne dowody.
5155—2

U. Urzędowicz Stanisława zagubiła paszport niemiecki wydany w Kole gubern. kaliskiej.
5143—2

W. Weronika Kochanowicz zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi.
5160—2

W. Władysława Tarnowska zagubiła kartę węglową wydaną za № 81285.
5195—1

Z. Zgubiono zaświadczenie wydane w warsztatach samochodowych i bilet wojskowy rosyjski na imię Edwarda Kina.
5069—2

Z. Zaginęła portmonetka z kilkudziesięciu markami i świadectwo na krowę.
5154—2

Różne lokale do wynajęcia.

Wiadomość w „Rozwoju”. 0